

Homilie ThLiC. Prokopa Brože, Th.D., děkana Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

Zádušní mše svatá za prof. Miroslava Zedníčka, Litoměřice 24. 2. 2012

Vážený pane biskupe, vážená zarmoucená rodino, vážení smuteční hosté, bratři a sestry!

Během poslední neděle nás zastihla zpráva o úmrtí prof. Miroslava Zedníčka. Vzpomenu-li si, že několik dní před tím jsme měli možnost na děkanátu Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze hovořit o tom, že obdržel cenu Právník roku 2011, musím přiznat, že nedělní zpráva byla pro mě opravdovým překvapením. Odchod člověka, který je jaksi odnepaměti spojen s prostředím, kde žijete, je vždy překvapující, umí zaskočit.

Prof. Miroslav Zedníček pocházel z Rudy, okr. Velké Meziříčí. Svoje studia středoškolská prožil v Brně, Římskokatolickou cyrilometodějskou bohosloveckou fakultu navštěvoval v Praze a v Litoměřicích. V roce 1954 byl svěcen na kněze a působil v pastoraci – v Moravských Budějovicích a v Telči. Mezitím pokračoval ve studiu teologie. V roce 1961 dokončil doktorská studia a začal na teologické fakultě působit jako asistent. Vyučoval nejprve biblické vědy. Časy byly tehdy velmi nejisté, prostředí nevyzpytatelné: pro práci s mládeží dostal výpověď a byl nezaměstnaným. Až v roce 1969 mohl znovu na fakultě působit. V roce 1980 se stal docentem v oboru církevního práva. O deset let později v roce 1990 byl jmenován profesorem církevního práva. Teologická fakulta se tehdy vrátila zpět do Prahy a zde prof. Zedníček působil pedagogicky i v akademických grémiích až do roku 2005, kdy byl jmenován emeritním profesorem. Po roce 2005 i nadále na fakultu pravidelně docházel.

Řada z vás zná prof. Zedníčka z jeho pastoračního působení v Liběšicích, kam přišel v roce 1961 a zůstal zde až do své smrti. Byl zde nejen knězem, ale též právníkem, který celé řadě lidí pomohl svými radami – navíc bezplatně. Též vyučoval jazyky a byl vůbec velmi inspirativní osobností. Působil také na církevním soudu. V lednu 2012 obdržel titul Právník roku 2011.

Připomněli jsme si osobnost prof. Zedníčka a mohli jsme si uvědomit, že památka, vzpomínka či paměť je něco více, než jen schopnost vyvolat vzpomínky. Památka člověka je totiž nerozlučně spojena s lidským životem. Když člověk umírá a odchází na věčnost, památka může zaniknout – v případě, že neumíme uchopit lidské trvání po smrti – a redukovat se na vzpomínání. A nebo může být umocněna živou památkou toho, kdo jako první nezůstal ve smrti, ale vstal z mrtvých – Krista Ježíše.

Pohřeb je v křesťanském chápání založení a stvrzení památky člověka, který zemřel. Chceme, aby jeho památka – jeho život i po smrti – měl svoji perspektivu: jak mezi živými na zemi, tak mezi živými v nebi. Proto přinášíme tělo zemřelého před oltář a v jeho těsné blízkosti slavíme památku Kristovu, tedy toho, kdo zemřel a žije, kdo uchopil svůj život v proměně smrti zcela ve znamení vděčnosti Bohu Otci, ve znamení eucharistie. Právě v okamžiku smrti si můžeme uvědomit, že vnějším

způsobem velmi podobné postoje, jak se nám během života jeví, mohou mít zcela odlišné koncepce; ve smrti se objevuje jedinečnost křesťanské perspektivy, která působí již během pozemského života.

Z knihy Moudrosti poznáváme, že život je vztažen k prameni života, jímž je Bůh. Proti moudrosti stojí pošetilost, která se domnívá, že „*život je pouhá zábava a žití výnosný trh. Na všem prý je třeba vydělávat, i na špinavosti*“ (Mdr 15,12). Jenže „ *srdce pošetilce je popel, jeho naděje bezcennější než prach země a jeho život bezvýznamnější než bláto, protože nepoznal toho, kdo jej vytvořil, vdechl mu čínorodou duši a vložil do něho životodárný dech*“ (v.10n). Tato moudrost nám zvěstuje, že „*Ti, kdo doufali v Boha, poznají pravdu, kdo byli věrní, setrvají u něho v lásce, poněvadž láska a smilování se na ně snese*“ (Mdr 3,9).

Spojení života jako památky s Bohem umožňuje další krok kupředu: vymaňuje nás z dnes plíživého osamocení. Je pravdou, že člověk ve smrti zůstává sám, nakolik ti, co žijí, nemohou vstoupit do smrti – ještě mají svůj čas života na zemi. Jenže zlatým srdcem křesťanského života je Kristova smrt a vzkříšení. Sv. Pavel v listu Římanům tvrdí, že se Kristova smrt stává společným místem lidí: on tam na nás čeká, abychom nejen nezůstávali ve smrti sami, ale aby nám smrt byla krokem – spolu s Kristem – do života, který je podstatně založen v Kristově vzkříšení. Kristova smrt a vzkříšení je proto základní perspektivou našeho života.

Co vnáší perspektiva vzkříšení do našeho života?

Četli jsme v perikopě o Emauzských učednících z Lukášova evangelia, jak se Vzkříšený Kristus přidal k učedníkům na cestě z Jeruzaléma do Emauz. Učedníci prožívají těžkou chvíli: Ježíš zemřel – vlastně byl popraven – na kříži a zdálo se, že vše skončilo. Je třeba takové depresivní místo opustit – zmizet z Jeruzaléma. Zcela ztratili „paměť“. Proto Ježíš na cestě do Emauz využívá času k tomu, aby jejich paměť, jejich ducha probudil, vytrhl je z letargie, uhranutí, které na nich ulpívало a nedovolilo jim se postavit se nově do života. Slovem jim připomínal části z Písma, která mluvila o životě, jakkoli spojeném se smrtí. Nakonec je vtáhl do „památky“ věčné, když před nimi lámal chléb. Je to památka, která počítá s přítomností i nepřítomností; lépe řečeno, přítomnost nás uvádí – formou skryté přítomnosti – do plnější přítomnosti. Učedníci na Kristovu přítomnost reagovali novým elánem, novými nápady – pozvali ho dále, aby s nimi povečeřel. Když se během lámání chleba stal ve své přítomnosti nepřítomným, naplnil je ještě větším elánem, rozhodnutím vrátit se do Jeruzaléma. Památka, kterou slavíme v eucharistii, je zdrojem Kristovy skryté přítomnosti, která nás plní novou radostí, elánem, chutí žít. Perspektiva vzkříšení přináší do lidského života skutečný nadhled, odstup, odkud se každý detail, každé konkrétno stává pravdivějším, ryzejším: vyvstává nikoliv samo ze sebe, ale na pozadí ucelených lidských příběhů, na pozadí Božího jednání ve světě. Detaily a konkrétna se v lidském životě – v perspektivě vzkříšení a křesťanské víry – jeví jako *moudré*.

V dnešní den, kdy slavíme eucharistii – památku Kristovy smrti a vzkříšení – nad tělem našeho bratra Miroslava, prosme, aby jeho památka byla navždy spojena s Kristem, navěky srostla s Kristovou smrtí a jeho vzkříšením. Ať i vzpomínka na něj je nám živým odkazem *moudrého* – v křesťanské víře moudrého a poučeného – života.